

3. Асоціація «Українські фондові торговці» (АУФТ) - об'єднує юридичних осіб, що здійснюють професійну діяльність з торгівлі цінними паперами (680 членів).

Варто зазначити, що за останні кілька років Комісією було прийнято цілу низку нормативно-правових актів, які ставили нові вимоги до провадження діяльності на фондовому ринку. Тож виникла логічна потреба привести у відповідність до них та вдосконалити правові акти, які встановлюють вимоги до функціонування СРО. 27 грудня 2012 року Комісія прийняла рішення № 1925 «Про затвердження Положення про об'єднання професійних учасників фондового ринку», яке було зареєстровано в Міністерстві юстиції України вже 25 січня 2013 року за №182/22714. А у кінці лютого 2013 року регулятор зареєстрував низку інституцій як об'єднання професійних учасників фондового ринку та підтвердив їх статус як СРО. Зокрема, мова йде про ПАРД, УАІБ, АУФТ. До того ж, Асоціація «Фондове партнерство» здобула статус об'єднання професійних учасників, що здійснюють депозитарну діяльність та торгівлю цінним паперами.

Регулювання та контроль за професійною діяльністю на фондовому ринку

Система фондового ринку представлена значною кількістю професійних учасників фондового ринку. Так, станом на 31 грудня 2012 року, кількість ліцензій, які видано Комісією професійним учасникам фондового ринку на провадження професійної діяльності, становила 1 522; ці дані дещо менші показника 2011 року (1 679 ліцензій), що пов'язано з виконанням вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення вимог до статутного капіталу професійних учасників фондового ринку». У той же час, можна стверджувати, що дещо меншою стає кількість реєстраторів як профучасників фондового ринку, у зв'язку з проведенням процедури дематеріалізації, тобто переведення цінних паперів із документарної форми існування у бездокументарну. Таким чином, станом на кінець минулого року кількість професійних учасників ринку цінних паперів становила 1 112 (з урахуванням суміщення певних видів професійної діяльності) (див. таблицю 41).

Таблиця 41

Динаміка кількості виданих ліцензій за видами професійної діяльності на фондовому ринку

Вид професійної діяльності на фондовому ринку	Кількість професійних учасників фондового ринку				
	Станом на 31.12.2008	Станом на 31.12.2009	Станом на 31.12.2010	Станом на 31.12.2011	Станом на 31.12.2012
Торгівля цінними паперами	815	737	763	733	647
Депозитарна діяльність зберігачів цінних паперів	256	297	372	384	369
Діяльність з ведення реєстрів власників цінних паперів	380	367	297	188	134
Діяльність з управління активами	411	389	361	360	358
Депозитарна діяльність депозитаріїв цінних паперів	2	3	2	2	2
Розрахунково-клірингова діяльність	2	3	2	2	2
Організація торгівлі	11	10	10	10	10
Усього	1877	1806	1807	1679	1522

У 2012 році загальна кількість виданих ліцензій на провадження окремих видів професійної діяльності на фондовому ринку становила 625 ліцензій, що на 192 ліцензій (на 44,34 %) більше показника 2011 року (433 ліцензій). Кількість переоформлених у 2012 році ліцензій, насамперед, у зв'язку із закінченням строку попередньої ліцензії та зі зміною найменування ліцензіатів, становила 250, що на 126 ліцензій менше ніж, у 2011 році (376 ліцензій).

Тим часом, у 2012 році було анульовано 222 ліцензій. Цей показник зменшився у порівнянні з 2011 роком (433 ліцензій) майже на 35,84 %, що свідчить про підвищення дисциплінованості професійних учасників ринку.

Для того, щоб зменшити кількість діючих довідників і класифікаторів для учасників фондового ринку, 8 травня 2012 року Комісія прийняла рішення №646 «Про затвердження Системи довідників та класифікаторів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку для використання учасниками фондового ринку» (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 25 травня 2012 р. за №831/21143). Відтепер вимоги до довідників уніфіковані на рівні одного нормативно-правового акту.

Регулювання діяльності торговців цінними паперами та фондових бірж

Загальна кількість торговців цінними паперами станом на кінець 2012 року зменшилась у порівнянні з даними на кінець 2011 року на 86 професійних учасників та становила 647. Це обумовлено більш ретельним підходом Комісії до кожного торговця, до процедури видачі їм ліцензій та підвищенням вимог регулятора до профучасників. Так, у 2012 році регулятором було видано ліцензій на здійснення певних видів професійної діяльності на ринку цінних паперів, а саме:

- за напрямом брокерської діяльності - 181;
- за напрямом дилерської діяльності - 167;
- за напрямом андеррайтингу - 29;
- за напрямом діяльності з управління цінними паперами - 13.

Кількість переоформлених у 2012 році ліцензій на провадження окремих видів професійної діяльності на фондовому ринку за напрямами склала:

- брокерська діяльність - 64;
- дилерська діяльність - 65;
- андеррайтинг - 23;
- діяльність з управління цінними паперами - 13.

Для порівняння ці дані відображенні в таблиці 42.

Якщо говорити про кількість анульованих ліцензій, то у 2012 цей показник склав 132 ліцензії, що у порівнянні з 2011 роком менше на 45 %.

Таблиця 42

Кількість виданих та переоформлених ліцензій торговців цінними паперами протягом 2012 року

Діяльність Комісії у напрямі ліцензування	Напрями діяльності з торгівлі цінними паперами				
	Брокерська діяльність	Дилерська діяльність	Андеррайтинг	Діяльність з управління цінними паперами	Всього
Видано ліцензій	181	167	29	13	390
Переоформлено ліцензій	64	65	23	13	165